

ПЕЙО ЯВОРОВ

СМЪРТТА

chitanka.info

*Смъртта? — ужасен призрак! В най-ранна възраст
още,*

*когато по-далеко от майчини си пазви
света едва познавах, един безимен страх
загнезден бе у мене; — а може би то беше
страхът от нея само, в гърдите ми проникнал,
из родна гръд изсмукан. По-късно аз разбрах
началото и края на цялата човешка
тревога под небето; — че също тъй пред нея
трепереха и старци, отдавна своя дял
отзели на земята, и млади в свидна пролет
на крехката си младост...*

*И в сънища понявга
аз виждах тоя призрак: из тайния предел
на ада скелет, идец в ноц-черна плащеница,
самата ноц, бих казал, наметната повихрил
над плахата вселена; — с размахната коса
по всички хоризонти, всемоцна, безпощадна,
на мълния подобна. Аз виждах този призрак,
от своя мраз настръхнал и в тъмни небеса
зловещо обрисуван, безмлъвно да размахва
на времето крилата; — да хвърля мрачна сянка
над суши и морета, понесъл се напред,
в следите на живота.*

*И аз разбирах вече
началото и края на цялата човешка
тревога под небето: — че крепости навред
издигани аз гледах при бягството всеобщо
от тоя грозен призрак; — все крепости високи,
издигани с надежда зад техните стени
без страх от смърт душата спокойно да почине.
И крепост да издигне, натрупал гледах някой
от трупове човешки градиво планини,*

помагайки, безумец, на същата оная,
напрасно, от която спасение сам дири.
И крепост да намери, запалил друг свещта
на добродетел кротка, ридаше в тъмата,
нещастник, пред вратите на брата си, когото
еднакво неизбежно очаква пак смъртта.
И тисящите още, най-пъстра върволица
молепсани страхливци по всичките посоки
на земната пустиня; и тисящите — чак
до она клет безумец, що мисли с шепта злато
безсмъртие да купи; — най-пъстра върволица,
до она клет нещастник, що с крадения в мрак
от чуждо гърло залък, излишен път зората
сред живите посреща...

Несретник безприютен,
в тъма самси изгубен, да заглуша страхът
обладал ми душата, аз гръдно викнах песен
на горестна самотност — и ехото отвърна
из пущинаци стръмни, където все без път
след него се залутах. Но вместо да намеря
там празник на живота, тържествен и безкраен,
в лице смъртта погледнах: тя беше светлина
на пролетното утро, отвеки съчетана
с мъглата подранила на есенната вечер.
Тя беше само поглед, чиято дълбина,
загадъчно бездънна, сияе отразена
над нази в небосвода. Тя бе едно велико
мълчание сред всичко — сковало всеки ек
по цялата вселена. Една мечта самотна,
последила тревожно, от себе си пленена,
виденията свои далеч от век на век.
И наедно с диха и, на всеки миг вълшебно
из хаосите никнат в плът сънищата нейни.
И всеки миг умира тъй също някой свят,
в плът неин сън облечен. И безначално — няма
край нигде отбелязан стремлението нейно

из пътя на безкрая...

*В този шеметен полет
смъртта в лице погледнах, — душа на вековете,
свръхсмисъл вековечна: погледнах я с цената
на всеки страх от нея, с цената на страхът
и смисъла в живота. И бягат пак тълпите
пред майката велика, и крета аз магесан
от нея — и след нея — по своя земен път...*

Издание:

П. К. Яворов, „Събрани съчинения в пет тома“, Български писател, С.1977–1979, под редакцията на К. Куюмджиев

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.